महाराजगंज नगरपालिका

कपिलवस्तु द्वारा प्रकाशित

स्थानीय राजपत्र

खण्ड : ८ संख्या : ४ मिति : २०८१।०९।२४

भाग : १

महाराजगंज नगरपालिका

कपिलवस्तु, लुम्बिनी प्रदेश

खरको छाना (छप्पर) मुक्त नगर सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन मापदण्ड २०८१

महाराजगन्ज नगरपालिका अन्तरगत संचालन हुने खरको छाना (छप्पर) मुक्त नगर सम्बन्धि योजना तथा कार्यक्रमहरुको संचालन सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यन्वयन गर्न बनेको मापदण्ड २०८१

नगर सभाबाट पारित मिति : २०८१।०९।१९
प्रमाणिकरण मिति : २०८१।०३।३०

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा(३) बमोजिम महाराजगंज नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको मापदण्ड सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ।

खरको छाना (छप्पर) मुक्त नगर सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन मापदण्ड २०८१

प्रस्तावना : यस नगरपालिका भित्र स्थायी बसोवास गर्ने अति गरिब घरधुरीको नगरवासीहरु खर फूसको छाना मुनि रात विताउन बाध्य रहेका नागरिकको जीवन स्तर उकास्न छप्पर मुक्त कार्यक्रमको मापदण्ड तोकी लागु गरिने नीति रहेको हुनाले सो कार्यक्रमको लागि मापदण्ड बनाई कार्यान्वयन गर्न बान्छनिय भएकोले, "प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७४ को दफा ४ बमोजिम महाराजगन्ज नगरकार्यपालिकाले यो कार्यविधि स्वीकृत गरी लागू गरेको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (क) यस मापदण्डको नाम "खरको छाना (छप्पर) मुक्त नगर सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन मापदण्ड २०८१ रहेको छ।

(ख) यो मापदण्ड महाराजगंज नगर कार्यपालिकाले स्वीकृत गरेको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा :** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस मापदण्डमा :

क) छाना भन्नाले मानव वसोवास गरिरहेको घरको छाना सम्झनु पर्दछ। घारी वा गोठको छानालाई यस मापदण्ड अनुसारको छाना मानिने छैन।

ख) नगरपालिका भन्नाले महाराजगंज नगरपालिका सम्झनु पर्दछ।

ग) लाभग्राही भन्नाले दफा ७ को उपदफा १ बमोजिमको समितिले उपदफा २ बमोजिम छनौट गरेको व्यक्ति वा परिवारलाई सम्झनु पर्छ।

घ) समिति भन्नाले दफा ७ बमोजिमको छनौट समिति सम्झनु पर्छ र सो शब्दले दफा ११ बमोजिमको अनुगमन तथा मुल्याकंन समितिलाई समेत जनाउँछ।

३. **कार्यक्रम संचालनको उदेश्य :**

क) नगरपालिका भित्र स्थायी बसोवास गर्ने, आफ्नो स्वामित्वमा जग्गा रहे तापनि खर फूसको छाना भएका अति गरिब घरधुरीका फूसको छाना विस्थापित गर्न सहयोग पुर्याउने,

ख) मानव विकास सूचकाकं सबैभन्दा न्यून रहेका नागरिकहरुले यस नगरपालिकाको सहयोग मार्फत फूसको छाना मुक्त गर्न सक्षम भई जिवनस्तरमा सुधार गर्नु,

ग) लाभान्वित नागरिक आगलागी, हावा हुरी जस्ता प्राकृतिक प्रकोपबाट मुक्त हुने र विद्युतीय सेवा उपयोग गर्दा सर्ट सर्कीट जस्ता समस्याबाट जोगिनु,

घ) बर्षादको मौसममा बारम्वार छानाबाट पानी चुहिने समस्याको समाधान हुनु।

परिच्छेद २

कार्यक्रम संचालन प्रकृया

४. कार्यक्रम संचालनका क्षेत्र :

क) कार्यक्रम संचालन गरिने क्षेत्र नगर कार्यपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।

ख) वडा स्तरको कार्यक्रम संचालन गरिने क्षेत्र वडा समितिले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।

५. कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन : यस कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) यस कार्यक्रमको तर्जुमा नगर सभाबाट विनियोजित रकमबाट हुनेछ ।

ख) नगर सभाबाट बजेट विनियोजन नभए तापनि संघ र प्रदेश सरकार स्तरबाट वा यस नगरपालिकाको साझेदारीमा यस्तै प्रकृतिको कार्यक्रम संचालन गर्न सकिनेछ ।

ग) कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि वडा कार्यालय वा नगरपालिकाले फाल्गुन मसान्त भित्र उक्त वडामा स्थायी वसोवास गर्ने, आफ्नो स्वामित्वमा जग्गा भई सो जग्गामा फुसको छाना (छप्पर) भएका घरधुरी पहिचान गर्न १५ दिने सूचना आव्हान गरी **अनुसूचि १** बमोजिम निवेदन लिई नाम संकलन गर्नेछ ।

घ) यसरी सूचना प्राप्त भए पछी सम्बन्धित लाभग्राहीले अनुसूचि बमोजिमको ढाँचामा सूचनाको म्याद भित्र आफै वा आफै नसकेको हकमा सम्बन्धित वडाको कर्मचारीको सहयोग लिई निवेदन भरी सम्बन्धित वडा वा नगरपालिकामा देहायको विवरण साथै राखी निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

(१) लाभग्राहीको नागरिकताको प्रतिलिपी ।

(२) आफ्नो स्वामित्वको जग्गामा घर भएको प्रमाणको प्रतिलिपी ।

(३) वडा अध्यक्ष वा वडा सदस्य वा कार्यपालिका सदस्यले विवरण सहि हो भनि गरेको सिफारिस ।

(४) फूसको छाना भएको घर देखिने फोटो ।

ङ) खण्ड (घ) बमोजिमको विवरण प्राप्त भए पश्चात उक्त कार्यालयले सबैको निवेदन संकलन गरि लाभग्राही सिफारिस समिति समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

६. लाभग्राही सिफारिस समिति : (१) वडा स्तरबाट विनियोजन भएको कार्यक्रम संचालनको लागि प्राप्त निवेदन बमोजिम लाभग्राही सिफारिसको लागि देहाय बमोजिमको सिफारिस समिति रहनेछ ।

१। वडा अध्यक्ष	अध्यक्ष
२। वडा समितिका सदस्यहरु	सदस्य
३। सम्बन्धित वडाको प्राविधिक प्रमुख	सदस्य
४। वडा सचिव	स.सचिव

२) सिफारिस समितिले निर्णय गरि लाभग्राही छनौटको लागि नगरपालिकामा कागजात सहित नामावली पठाउनु पर्नेछ ।

७. लाभग्राही छनौट समिति : (१) कार्यक्रम संचालनका लागि प्राप्त निवेदन बमोजिम लाभग्राही छनौटको लागि देहाय बमोजिमको लाभग्राही छनौट समिति रहनेछ ।

१। नगर प्रमुख	अध्यक्ष
२। नगर उपप्रमुख सदस्य	सदस्य
३। प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत वा निजल तोकेको एक जना कर्मचारी	सदस्य
४। नगर प्रमुखले तोकेको कार्यपालिकाको महिला सदस्य	,,
५। सूचना प्रविधि अधिकृत	,,
६। अमिन	,,
७। पूर्वाधार शाखा प्रमुख	स.सचिव

२) उपदफा १ वमोजिमको समितिले निवेदकहरु मध्येबाट यस मापदण्डको अधिनमा रही प्राथमिकता क्रम तोकी लाभग्राही छनौट गर्नेछ ।

३) उपदफा १ वमोजिमको समितिबाट प्राविधिक रुपमा छनौट भएका निवेदनहरुलाई कार्यान्वयन गर्न सदस्य सचिवले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत समक्ष समितिको निर्णय पेश गर्नेछ ।

४) निर्णयको कार्यान्वयन गर्न प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले उपयूक्त विधि छनौट गरि सम्झौता प्रकृया अगाडी वढाउन आदेश दिन सक्नेछ ।

८. लाभग्राही छनौटका आधार तथा प्राथमिकता निर्धारण :

१) पुरै घर फूसको छाप्रो भएको तथा टाटिको देवाल भएको घर ।

२) घरको छाप्रो फूसको भएको तथा माटोको देवाल भएको घर ।

३) आधा घर पक्की वा जास्ताको र आधा फूसको छानो भएको घर ।

४) घरको फूसको पालिलाई विस्तापित गर्ने ।

५) यसरी प्राथमिकता क्रम तोक्दा एकल महिला घरमूलि भएकोलाई पहिलो प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।

६) अन्य प्राथमितकता क्रमको निर्धारण लाभग्राही छनौट समितिले स्वयं निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

९. कार्यान्वयन प्रकृया : (१) नगरपालिकाले दफा ५ को खण्ड (घ) बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर छानविन गरी दफा ५ को खण्ड (ग) अनुसारको लाभग्राहीहरुको सूचना टाँस गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) वमोजिमको लाभग्राहीको घरको छानाको लागि छाना तथा छाना छाउन आवस्यक पर्ने सामाग्री समेतको लागत अनुमान सम्बन्धित पूर्वाधार शाखाबाट तयार गराई कार्यालय प्रमुखले स्वीकृत गरे पश्चात कार्यान्वयन प्रकृया अगाडी वढाईनेछ ।

(३) कार्यालयले जग्गाको नापजाँच गरि सम्बन्धित लाभग्राहीसँग सम्झौता गर्नेछ ।

(४) प्रति घरधुरी ३० फिट गुणे २० भन्दा वढीको संरचना बनाउन परेको अवस्थामा लाभग्राहीले स्वयं खर्च व्यवहोर्नु पर्ने छ ।

(५) कार्यादेश प्राप्त फर्म वा समितिले कुनै कार्यक्षेत्रमा कार्य सम्पन्न भएको जानकारी दिएमा प्राविधिक रुपमा नापजाँच गरी भुक्तानी गर्ने जिम्मेवारी नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको हुनेछ।

१०. निर्माण / उपभोक्ता समिति :

(क) कार्यालयले दफा ४ बमोजिमको कार्यक्षेत्र भित्र छाना जडान कार्यकोलागि लाभग्राहीहरु मध्येबाट ७ देखि ११ जना सम्मको एक समिति गठन गर्न सक्नेछ।

(ख) उपदफा (क) बमोजिमको समिति गठन तथा परिचालनको प्रकृया "स्थानीय तहको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७४" बमोजिम हुनेछ।

परिच्छेद ३

कार्यक्रमको अनुगमन तथा मुल्याकंन

११. अनुगमन तथा मुल्याकंन सम्बन्धि व्यवस्था : (१) कार्यक्रमको अनुगमनको व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछ।

क) संचालित कार्यक्रमहरुको नियमित अनुगमन र मुल्याकंनको कार्य सम्बन्धित प्राविधिक कर्मचारीबाट हुनेछ

ख) कार्यक्रमको प्रभावकारीताको विषयमा तथा निर्माण सम्पन्न भए पश्चातको अनुगमनको सन्दर्भमा देहाय बमोजिमको समितिले अन्तिम अनुगमन गरि नगर प्रमुख मार्फत नगर कार्यपालिकामा प्रतिवेदन गर्नेछ।

१) नगर उप प्रमुख	संयोजक
२) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	सदस्य
३) सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष	सदस्य
४) पूर्वाधार शाखा प्रमुख	सदस्य
५) सूचना प्रविधि अधिकृत	सदस्य
६) आ.प्र. शाखा प्रमुख	सदस्य
७) प्रशासन तथा योजना अनुगमन शाखा प्रमुख	स.सचिव

ग) समितिले अन्य पदाधिकारी र कर्मचारीलाई अनुगमनमा आमन्त्रित गराउन सक्नेछ।

परिच्छेद ४

विविध

११, हस्तान्तरण सम्बन्धि व्यवस्था : (१) निर्माण सम्पन्न भए पश्चात घर मूलिलाई हस्तान्तरण गरिनेछ।

१२. प्रचलित कानून बमोजिम हुने : यस मापदण्डमा लेखिएको विषयहरु यसै बमोजिम हुने छ र अन्य कुराहरु प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

१३. थपघट तथा हेरफेर : यो मापदण्डमा आवस्यकता अनुसार थपघट तथा हेरफेर वा संसोधनको सम्पूर्ण अधिकार नगर कार्यपालिकामा निहित हुनेछ।

अनुसूची

(दफा ५ को खण्ड (ग) सँग सम्बन्धित)

मिति : २०८ ।....।...

श्रीमान प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यू,

महाराजगंज नगरपालिका ।

विषय: खरको छाना (छप्पर) मुक्त कार्यक्रम अन्तरगत घर निर्माण सम्बन्धमा ।

महोदय,

उपरोक्त सम्बन्धमा "खरको छाना (छप्पर) मुक्त कार्यक्रम संचालन मापदण्ड २०७९ को दफा ५ को खण्ड (ख) बमोजिम" त्यस महाराजगंज नगरपालिकाको कार्यालयवाट मिति .... मा प्रकाशित सूचना बमोजिम लाभग्राहीको छनौटका आधारहरु भित्र आफु पनि पर्ने भएकोले मेरो पनि घरको स्थलगत निरिक्षण गरी मेरो घर परिवारलाई जस्तापाताको छानामुनि ल्याउने गरी बसोवासको व्यवस्था मिलाई दिन हुनको लागि तपसिलका कागजातहरु यसै निवेदन साथ संलग्न गरी यो निवेदन पेश गरेको छु। मैले पेश गरेको प्रमाणहरु सही छ, झुठा ठहर कानून वमोजिम सहुँला बुझौला ।

तपशिल :-

क्र.सं.	**संलग्न कागजातहरुको विवरण**	**कैफियत**
१.	नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि वा मतदाता परिचयपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।	छ ☐ / छैन ☐
२.	लाभग्राही बसोवास गर्दै आएको घरको छाना पराल/खर/ स्याउला/आसवेसटस आदि आगो, पानी तथा हुरीबाट सहजै प्रभावित हुन सक्ने सामाग्रीबाट छाएको फोटो ।	छ ☐ / छैन ☐
३.	जग्गाधनी प्रमाण पूर्जा वा घर जग्गाको तिरो वा शुल्क बुझाएको प्रमाण वा विजुली, धारा वा अन्य सुविधा शुल्क बुझाएको प्रमाणको प्रतिलिपि ।	छ ☐ / छैन ☐
४.	विगत देखी त्यस स्थानमा स्थाई बसोबास गर्दै आएको प्रमाणको प्रमाणित प्रतिलिपि ।	छ ☐ / छैन ☐
५ .	गरिवीको रेखामुनी रहेका लाभग्राहीको सम्बन्धमा सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिसको प्रमाणित प्रतिलिपि ।	छ ☐ / छैन ☐
६.	विवरण खुल्ने अन्य कुनै प्रमाण भए सोको प्रमाणित प्रतिलिपि ।	छ ☐ / छैन ☐

निवेदकको :-

सही :- .....

नाम/थर :-.....

बुवा/पति/पत्नीको नाम :-.....

बाजे/ससुराको नाम :-.....

गाउँ/टोल :-.....

सम्पर्क मोबाईल नं.....

निवेदकको औंठा छाप	
दाँया	बाँया

नोट:- एउटै चुल्होमा पकाएर खानाखाने तया एउटै घरको छाना मुनी बस्ने परिवारका सबै सदस्यहरुलाई सगोलका परिवार मानिनेछ । खाना पकाउने अर्को चुलो भाएको र छुट्टिएर बसेकाहरुलाई सगोलको परिवार मानिदैन। एउटा सगोलको परिवारले एउटा फर्म मात्र भर्न पाईनेछ । झुटो विवरण पेश गरेको पाईएमा यो कार्यक्रमवाट वंचित गरी कानूनी कारवाही गरिनेछ ।

महाराजगंज नगरपालिका, कपिलवस्तु

१. सर्वेक्षण घरधनी क्रम संख्या	
व्यक्तिगत विवरण	
नाम, थर (अंग्रेजीमा) :- नाम, थर (नेपालीमा) :- ठेगाना :- जिल्ला:- कपिलवस्तु न.पा. महाराजगंज वडा नं :-..... गाँउ/टोल:-	बाबु/पतिको नाम, थर :- बाजे/ससुराको नाम, थर :- सम्पर्क फोन नं. :-

क. निवेदकसंग तपशिल बमोजिमको कुनै प्रमाण छ, सोमा चिन्न लगाउने।

क्र.सं.	तपशिल	कैफियत
१	नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि वा मतदाता परिचयपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि।	छ ☐ / छैन ☐
२	लाभग्राही बसोबास गर्दै आएको घरको छाना पराल/खर/स्याउला आदि आगो, पानी तथा हुरीबाट सहजै प्रभावित हुन सक्ने सामाग्रीबाट छाएको देखिने फोटो।	छ ☐ / छैन ☐
३	जग्गाधनी प्रमाण पूर्जा वा घर जग्गाको तिरो वा शुल्क बुझाएको प्रमाण वा विजुली, धारा वा अन्य सुविधा शुल्क बुझाएको प्रमाणको प्रतिलिपि।	छ ☐ / छैन ☐
४	विगत देखी त्यस स्थानमा स्थाई बसोबास गर्दै आएको प्रमाणको प्रमाणित प्रतिलिपि।	छ ☐ / छैन ☐
५	गरीवीको रेखामुनी रहेका लाभग्राहीको सम्बन्धमा सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिसको प्रमाणित प्रतिनिपि।	छ ☐ / छैन ☐
६	विवरण खुल्ने अन्य कुनै प्रमाण भए सोको प्रमाणित प्रतिलिपि।	छ ☐ / छैन ☐

२. हाल उपभोग/बसोवास गरिरहेको घरको विवरण:

क. निवेदकले प्रयोग गरिरहेको घरको संख्या :-.....

ख. घरको लम्वाई..... घरको चौडाई ..... घरको क्षेत्रफल ..... वर्गफिट

३. घरको गारो/पर्खालको किसिम (५० प्रतिशत सम्मा जेछ त्यसैलाई मान्ने) :-

क. बाँस, चिरपट/कप्टेरो आदि वा त्यसमा पराल स्याउलाको टाटी ☐

ख. नमिलेको माटो, बौर, कप्टेरो, नकारी आदिमा माटोले पोतेको तथा काठ/फल्याक, काँचो ईटामा माटोको जोर्नी ☐

ग. मिलेको गारो तथा पाकेका इँटामा माटो सिमेन्टका जोर्नी ☐

४. घरको छानाको किसिम :

क. फुस, आरानेटस, स्याउत्ता, प्लाष्ट्रिक सिट आदि ☐

ख. खपडा, टायल ☐

म. दत्तान, कर्कट पाता ☐

५. जग्गाको स्वामित्व :

क लालपुर्जा भएको वा डिह ब्लक (स्वामित्व पाउन सकिने) वा स्थानीय निकायको सिफारिस (स्वाबासी र विवाद रहित जग्गा) ☐

ख. नदी/नहर/ताल किनारमा बसोबास गरी रहेको ☐

६. घरमूलीको हकमा:

क. अति विपन्न, असहाय, असक्त, वृद्धवृद्धा, अनाथ बालबालिका, एकल महिलाजस्ता घरमूली लाभग्राही भएका ☐

ख. स्व घोषणा ☐

माथी उलेलेखित सम्पूर्ण विवरण एवं जानकारीहरु साँचो हुन, उक्त विवरण म आफै राजिखुसी साथ यथार्थ रुपमा कुनै दवाव विना दिएको हुँ। यस अघि यस्तो प्रकारको सुविधा वा अनुदान नलिएको स्वघोषणा गर्दछु। यसमा लेखिएको विवरण झुठा ठहर भएमा कानून बमोजिम सहुँला, बुझाउँला भनी यस सर्वेक्षण फारम सहि गरेको हुँ।

लाभग्राहीको :

सही :- .....

नाम, थर :-.....

सम्पर्क मोबाईल नं.....

लाभग्राहीको औंठा छाप	
दाँया	वाँया

नोट:- सगोलको परिवारका सबै व्यक्तिहरुको लागि एउटै लाभग्री सर्वेक्षण फर्म मात्र भर्नुपर्दछ। परिवारसंग छुट्टिएर बसेको भए सम्पत्ति अंशवण्डा भएको प्रमाण वा नगरपालिकाको प्रमाण पेश गर्नुपर्नेछ। एउटै चुल्होमा पकाएर खानाखाने तथा एउटै घरको छाना मुनी बस्ने परिवारका सबै सदस्यहरुलाई सगोलको परिवार मानिदैन। सर्वेक्षणकर्ताले निवेदकको घरको स्थलगत निरिक्षण गरी हाल प्रयोग गरिरहेको घर एवं जग्गाको वास्तविक सत्य-तथ्य अनुसार मात्र फर्म भर्नु पर्नेछ। सम्बन्धित नगरपालिका कार्यालयले पनि सत्य-तथ्यको आधारमा रही मात्र सगोल परिवार भए/नभएको सिफारिस गर्नुपर्नेछ। झुठो विवरण पेश गरेको पाईएमा सो कार्यक्रमबाट बंचित गरी कानूची कारवाही गरिनेछ।

सर्वेक्षणकर्ताको :-

सही :-

नाम, थर :-

पद :-

कार्यालयको नाम :-

निवेदकले पेश गरेको विवरण सत्य साँचो रहेको पाईएकोले सिफारिस गर्दछु।

सही :

नाम थर :

पद :

वडा नं.

प्रमाणिकरण मिति : २०८१।०९।२४

आज्ञाले,

रविन्द्र प्रसाद चौधरी

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत